

سیدستارهاشمی

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

در سال ۲۰۲۵، جایزه نوبل اقتصاد به سه اقتصاددان برجسته تعلق گرفت که نقشی کلیدی در تبیین موتورهای درونی رشد اقتصادی داشته‌اند: ژول موکیر، فیلیپ آکیون و پیتر هاویت. دستاوردهای پژوهشی این سه اندیشمند بر محور نقش نوآوری‌های فناوریانه و فرایند «تخریب خلاق» در پیشبرد رشد بلندمدت تمرکز دارد. پرسش اینجاست که چه درس‌هایی از افکار و آثار آنان می‌توان برای توسعه اقتصاد دیجیتال ایران آموخت؟ این نوشتار با دیدگاهی تحلیلی و تخصصی، اندیشه‌های موکیر، آکیون و هاویت را بررسی کرده و نشان می‌دهد چگونه مفاهیمی مانند رشد شومپتری، نوآوری تجمعی، نهادهای تسهیلگر دانش، رانت موقت نوآوری، رابطه رقابت و نوآوری و نقش شرکت‌های بزرگ می‌تواند راه‌گشای سیاست‌گذاری در عرصه اقتصاد دیجیتال ایران باشد. در ادامه، ابتدا مفهوم رشد شومپتری و تخریب خلاق توضیح داده می‌شود، سپس اهمیت نهادهای دانش‌بنیان و رابطه رقابت و نوآوری تبیین می‌شود. سپس نقش شرکت‌های بزرگ در زنجیره ارزش دیجیتال و خطر «تله درآمد متوسط دیجیتال» بررسی شده و در پایان، مجموعه‌ای از سیاست‌های پیشنهادی برای بهره‌گیری از این درس‌آموخته‌ها در ایران ارائه می‌شود.

رشد شومپتری و تخریب خلاق در اقتصاد دیجیتال

نظریه رشد شومپتری، نوآوری فناوریانه را موتور اصلی رشد اقتصادی می‌داند و مفهوم «تخریب خلاق» را به‌عنوان نیروی محرک تحول معرفی می‌کند. شومپتر توضیح می‌داد که چگونه سرمایه‌داری از درون خود نیروی پیشرفت ایجاد می‌کند، اما تا دهه ۱۹۸۰ مدل‌سازی رسمی برای آن ارائه نشده بود.

دنیای این روزهای ما

رامین خسروخاور

در جامعه‌ای که هر بخش، بخش دیگر را زیر سؤال می‌برد، هر اداره، دیگری را نادیده می‌گیرد و هر تصمیم، تصمیمی دیگر را دور می‌زند، موازی‌کاری نه‌فقط یک ایراد اجرایی، بلکه بازتابی از نوعی نگرش ریشه‌دار است؛ نگرشی که در تاروپود فرهنگ ما تنیده شده است. ما مردمانی هستیم که اگر بخشی پاسخ‌گو نیست، به‌جای اصلاح آن، مجموعه‌ای تازه بنا می‌کنیم. اگر قانونی کار نمی‌کند، قانونی دیگر به آن اضافه می‌کنیم. اگر ساختاری نتیجه نمی‌دهد، سازوکاری موازی در کنار آن می‌چینیم. گویی درمان درد را نه در بازسازی ریشه، بلکه در افزودن شاخه‌ها جست‌وجو می‌کنیم. موازی‌کاری، زاییده یک نگاه است و بی‌توجهی به نیروهای موجود، به دانش و تجربه‌های موجود و به توانایی دیگران. و این بی‌اعتدای خود مولود نوعی فردگرایی افسارگسیخته است؛ جایی که هرکس خود را «محور صلاح» می‌بیند و باقی را در مظان خطا می‌نشانَد.

شنبه ۳ آبان ۱۴۰۴
۳ جمادی‌الاول ۱۴۴۷
۲۵ اکتبر ۲۰۲۵
سال بیست‌ودوم
شماره ۵۲۳۷
۳۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

در «شرق» امروز می‌خوانید:
قالیباف: از تصمیم دولت برای واگذاری اختیارات به استان‌ها حمایت می‌کنم • گزارش «شرق» از وضعیت اشتغال مردم منطقه مرزی هیرمند / سیلی فقر

واکنش‌ها به شائبه بازگشت گشت ارشاد به خیابان‌ها ادامه دارد

تکرار یک دوگانگی آشنا

آخرین گفت‌وگو با واحد خاکدان

نقش آخر، نقاش را با خود برد

این گفت‌وگو را در صفحه ۷ بخوانید عکس: بهمن حسینی

یادداشت

کالابرگ، راه‌حل اصلی نیست

مراد اهراداری

دکترای اقتصاد وعضویت علمی دانشگاه

اقدام به اجرای راهبرد فقرزدایی کند. معمولاً دولت‌ها بین مقابله با تورم و بیکاری، بیشتر به مهار تورم می‌پردازند و درصدد رفع نسبی آثار منفی جانبی آن هستند؛ درحالی‌که رفع بیکاری، فعل و اقدام اساسی است. اگر سرمایه‌گذاری جدید پیوسته در جامعه روی دهد و رشد کند، اشتغال بی‌درپی بیشتر می‌شود؛ چون عرضه نیز رشد می‌کند، پاسخ فشار تقاضا را می‌دهد و تورم را بدین‌سان مهار می‌کند. برای این منظور لازم نیست منتظر سرمایه‌گذاری در بخش دولتی باشیم، بلکه دولت باید بستر رشد سرمایه‌گذاری را فراهم کند. چرا صندوق‌های سرمایه‌گذاری باز در جامعه گسترش نمی‌یابد؟ چرا بازار سرمایه بانی رشد اقتصادی نمی‌شود؟ رشد سرمایه‌گذاری باید سرپرستی شود؛ تا سرمایه‌گذاری رشد نکند، نه اشتغال ایجاد می‌شود و نه تولید رشد می‌کند تا به دنبال آن تورم مهار شود. دولت باید همه سیاست‌های رونق بازار را در کانون توجه خود قرار دهد. می‌گویند در آثار باستانی تخت جمشید، تخته‌لوحی یافت شده است که در آن مطلبی به این مفهوم درج شده که هر فرد هرچند از نظر درآمدی ضعیف باشد، ولی می‌تواند با ۸۰ درصد درآمد خود زندگی کند و ۲۰ درصد همان درآمد را پس‌انداز کند. اگر این مطلب به‌طور مطلق نیز صحیح نباشد، اما قطعاً در سطح نسبی و در در روش آماری در سطح احتمال بالا برای جمعیت درخور توجهی قابل قبول است. ضمن آنکه با فرهنگ‌سازی، با گسترش صنعت بیمه‌گری، با راه‌اندازه مؤسسات و شرکت‌های سرمایه‌گذار و سرمایه‌پذیر، با هدایت مشاغل با درآمد بالا به رهیافت سرمایه‌گذاری و

مشارکت در صندوق‌های سرمایه‌گذاری باز، مثل پزشکان جراح، تجاری‌که سراغ خارج از کشور را بیشتر می‌گیرند تا داخل، - چون در جست‌وجوی محل امن و سودآور هستند- می‌توان اسباب رشد اقتصادی را فراهم کرد. اگر امنیت سرمایه‌گذاری و کسب سود مشروع و موج به سطح مکفی تأمین و تضمین شود، البته نه با حرف، بلکه با عمل و مستند، قطعاً پول‌های سرگردان به بخش سرمایه‌گذاری و تولید سرازیر می‌شود. حجم پول‌های در دست بخش خصوصی، گویای این توانایی بالقوه است.

شرکت‌هایی به نام Crowdfunding یا آنها که سرمایه‌های خرد را جمع می‌کنند و کارآفرینانه از آن بهره‌برداری می‌کنند، چون صاحب تخصص هستند و هسته مرکزی سرمایه اجتماعی را که اعتماد است نیز دارند، چه آن‌طور که سوابق آنها نشان می‌دهد و چه اینکه متولی بازار سرمایه آنها را ضمانت کرده باشد، محل انباشت سرمایه خواهند شد و طبق تجارب جهانی، از این‌س مجرا وجوه وارد بخش تولید و گسترش آن می‌شود. شرکت‌های سرمایه‌گذاری Mutual Funds اعم از باز و بسته به‌طور مشابه کار می‌کنند و جزء همین ادبیات رشد سرمایه‌گذاری و مدیریت وجوه در بازار سرمایه اولیه و ثانویه هستند. این ابداعات فکری-کاربردی که در جهان امتحان شده‌اند، چرا در اقتصاد ایران مورد استفاده مؤثر قرار نمی‌گیرد؟ با فرهنگ و با دین ما نیز سازگار است. چرا در ایران این صنعت که می‌تواند موتور رشد و شکوفایی اقتصادی باشد، رونق نمی‌گیرد؟ رفع موانع کار دشواری ندارد و دست‌یافتن به این فضای سرمایه‌گذاری و رشد تولید آسان است.

از متولیان بازار سرمایه انتظار می‌رود در این شرایطی که دچار جنگ سرد و گاه گرم هستیم، غیرتمندانه به این مهم توجه کنند و همه ابزارهای مشروع، اعتمادساز و کارآمد را به کار گیرند تا این نهادهای مالی در جامعه به صورت منطقی و علمی راه‌اندازی شده و نیروی محرکه رشد شوند. رشد هشت‌درصدی ادعاشده در برنامه هفتم، بدون چنین راهبردهایی محقق نخواهد شد. آن ۲۰ تا ۲۰ درصد مردم متمول و ۱۰ تا ۲۰ درصد نسبتاً متوسط در جامعه، اگر با تولی‌گری حاکمیت به این سمت تمایل یابند، می‌توانند با ایجاد این مؤسسات مردم‌نهاد، عامل رشد مورد نظر شوند.

بازیگر فیلم

«خانه دوست کجاست؟» درگذشت

برگزیده‌ها

گفت‌وگوی «شرق» با بازیمدگان پرونده‌های تجاوز از احساس تحقیر تا پروسه‌های طولانی شکایت

یک بار تجاوز می‌کنند ما هزار بار می‌میریم

گسترش عملیات نظامی آمریکا در سواحل ونزوئلا برای مقابله با قاچاقچیان مواد

زمزمه جنگ در کارائیب

«شرق» از اظهارات معنادار مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و واکنش تهران گزارش می‌دهد

کد جنگی رافائل

گزارش «شرق» از حاشیه جدید در اردوگاه آبی‌ها

رامین و ریکاردو جنگ دو جنگجو

درحالی‌که کشورهای خاورمیانه در اقتصاد دیجیتال رکورد می‌زنند، ایران هر سال عقب‌تر می‌رود

سقوط آزاد

نگاه

فرهنگ تجاوز، سیر سلبریتی‌ها ومسئولیت‌ما یادداشتی از پرستو سرمدی

یادداشت

در بر همان پاشنه می‌چرخد

مهرداداحمدی‌شیکhani

عنوان یادداشت هفته‌گذشته‌ام این بود ما که جز تکرار هشدار، چاره دیگری نداریم» و منظورم از این ما، همه دلسوزان کشور و به‌ویژه اهالی رسانه بود که در همه ۴۷ سال گذشته هشدارهای‌شان را تکرار کرده‌اند و متأسفانه انکار گوش شنوایی هم در بین مسئولان برای شنیدن این هشدارها یافت نمی‌شده. به همین رسانه‌های کاغذی که آرشپوشان موجود است، نظری بیندازند. چه تعداد یادداشت و مقاله و مصاحبه، مثلاً درباره موضوع آب می‌بینید که از همان ابتدای استقرار دولت‌ها در نزدیک به پنج دهه پیش منتشر شده که تأکید داشته‌اند مسئله آب در کشور ما یک موضوع بنیانی است و استفاده و بهره‌بردن بی‌حساب‌وکتاب و انتقال آن از جایی به جای دیگر و شعارهای عجیب‌وغریب که کشور وارد دوره ترسالی شده و... حتی اگر با هدایت برخی عوامل نفوذی و به قصد زمینه‌سازی برای نابودی عمدی کشور نبوده، آنچه امروز شاهدش هستیم، نشان می‌دهد که نتیجه این رویه، به فاجعه منتهی شده است.

تجهیزات پیشرفته

تصویربرداری

صدابرداری

نورپردازی

ضبط با کیفیت ۴K

تدوین حرفه‌ای

اجاره استودیو به صورت ساعتی

محیطی آرام، مدرن و مجهز

شماره تماس: ۰۹۱۰۲۰۴۳۹۲۴

استودیو شرق

نقطه آغاز تولیدات حرفه‌ای شما

اگر به دنبال فضایی حرفه‌ای و مجهز برای تولید محتوای ویدئویی هستید، استودیو شرق انتخابی ایده‌آل است.